

H ö b ä r s e l .

Man jick ut vid tvåtiden på mornarna och började slå.
"Vi kunde vara en 7 - 8 och vi kunde vara upp till 17
och 18." - "På mornarna innan vi jick ut, då var det
mest bara en sup, och så lite till att bita i, en smör-
gås eller så." Frukost hade man vid 10-tiden. Om ängen
låg nära, så jick man hem till frukost. Då slipade man
samtidigt om liarna hemma. Om ängen låg längre ifrån,
så kom för det mesta fruntimren ut till slätterkarlarna
med mat. De körde vanligtvis ut. Då hade man ibland slip-
sten med sig ute på ängen. Tiockaffe begagnades inte på
den tiden. Vid middagstiden slutade man slåningen.
När man började att slå en äng, så satte man i mitt i
ängen, vid benkant. Man började inte vid någon mur eller
vid någon ren, utan den som tog första slaget, han skar
med det upp ängen i två lika stora hälvter. Sen följde
de andra slätterkarlarna till höger och efter honom. När
slaget var slut vid den motsatta sidan av ängen, så tog
forts!

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3031

Georg Olsson
sid. 1
april 31 LNS

2

man nya slag, i den halvan av ängen som man hade på sin vänstra sida då man jick oppåt med slaget. När man så kom ner med det slaget, så tog man nya slag i den högra halvan av ängen. På den högra sidan slutade man först, och sist slutade man slåningen på den vänstra sidan i ängen. Om det kom buskar och stenar i slaget, så skulle man gå ikring dem till höger.

På en del ställen, där höt var tunnt, kunde man räfsa samma dag, annars så behövde det ligga och torka lite. "Men sen de som hade ängar nere vid Sjön, de slog det små höt på mornarna, och sen på dagen slog de sjöhöt." Man fick slå det små höet på morronen medan det var dagg i gräset. Det längre höet, som också var strävare kunde man slå på dagen.

"I Torngård kunde det hända att vi var en 17 och 18 slätterkarlar."

Georg Olsson
sid. 2
april 31 LNS

3031

Hampa har Georg Olsson varit med om att odla.

Det sådde man på vårarna, så fort som det blev tjänligt i jorden. "Vissådden aldrig förr än vi hade slutat såningen på vårarna. Vi hade hamp på ett litet stycke vid byggningen. - Det var inte allmänt att de hade hamp i min tid, om de hade det förut det vet jag inte.

Det var allt det (Lage Nilsson.)

4

På höstarna ärjde man rågstubben. Först ärjde man den, sen ärjde man om den på snedden, och sedan harvade man den. Den fick sedan ligga på detta sättet, tills man hade sått på våren. Efter såningen ärjde man ijän, "men vi fick inte ärja så jupt, då dränkte de säden, sa de." Man brukade jorden i 4 skiften. En fjärdedel av åkerjorden låg i träda, på en fjärdedel hade man höstsäd, på en fjärdedel hade man korn, och på en fjärdedel havre. Det första året efter rågen hade man korn i vårsäd. Sen kunde man ibland ha korn ett år till, eller också hade man havre det andra året. Efter att man hade ärjt ned vårsäden, harvade man åkern, och sen bultade man de också. Tilljörningen av jorden på hösten gick till på så sätt att först ärjde man på längden av styckena. Det kallades för ristning. Efter ristningen harvade man. Sen ärjde man snett över styckena. Det kallades för att snedda. Efter snedningen harvade man ijän. Ristningen började så fort som man hade slutat bärseln.

Skriv endast på denna sida!

forts!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3031

Georg Olsson
sid. 4
april 31 LNS

3031

Vid vårbruket gav man julbröd åt oxarna. Georg Olssons dotter, fru Johansson i Årsvik, talade om att hon hade hört det ifrån Knut Nilssons nuvarande gård i Gettlinge.

"Det talade hon pigan om att de gav oxarna och folket och hästarna av julbrödet alltid förr om vårarna." Pigan som hade tjänat hos Knut Nilssons far, Nils Olof Andersson hette Karin. Någonting om dessa saker kunde jag inte få Georg Olsson till att berätta.

Efter såningen grov man diken och rensade diken. Man såg om hägn och stenvägar. "De åkrar som vi hade i träda, där var det alltid till att rensa diken på då, det året, som vi hade dem i träda."

"Där som det var sådant, så det var nyhägne, så fick vi arbeta med det på vårarna. Min far när han kom till Kvinsgröta, då sådde han 6 tunnland vårsäde, och när han lämnade sådde han 18 tunnor."

Trädan brukade man att börja i juni. "Vi årde ett par gånger först, innan vi körde på gömsel." Först ristade man, så harvade man; sen sneddade man och sen harvade man i jänt.

Skriv endast på denna sida!

Georg Olsson
bid. 5
april 31 LNS
forts!

/ Arb. Arb

3031

"Så snart vi hade slutat att ärja, så var det på med harven." Av ogräs på trädorna var det särskilt förr en sort, som kallades vildhavre. Den liknade havre, men var lurvig i axen.

Till vårarbetena hörde också husbyggen och taktäckning. Sen skulle man också se om stenväggarna. "Var vår skulle de gå ikring och jala opp om det var led på Alvaret, och utväggarna. Det höllt vi för liksom ett nöje."

"Den 14 mars, då skulle de alltid tillträda, då de köpte några gårdar."

S o t s y n höll man tre gånger om året. Två gånger på väggarna och en gång före jul. Byordningsmannen och hans två biträden, gick då ikring och såg till eldstäderna.

"Då skulle de gå ikring och se efter om det var sotat, och var det inte sotat, då ålade de dem att de skulle sota till den eller den dagen."

led: nedras
i stenvägg.
jala: gärda,
vägg.

Georg Olsson.
sid. 6
april 31 LNS

7
När man slog rågen satte man opp den i travar med 12 par
i vardera. Travarna skulle stå i norr och söder, så att
solen kom åt dem på båda sidorna. Man kappades vid upp-
sättningen av rågen. Om man satte opp i två lag ville in-
get av lagen bli sist. Sen snodde man också på så gott
man kunde för att man skulle slippa uddneken. "Men om
det blev sen en uddnek över, den var det ingen som vil-
le ta'." Om ett fruntimmer fick uddneken, så sade man
att hon blev änka, och var det en karl, som fick den så
sade man att han blev änkman.

Georg Olsson
sid. 7
april 31 LNS

3031

På torgdagarna i Degerhamn framemot jul, sålde man julhalm. Man sålde också varjehanda annat vid dessa torgdagar. "Det for de ner med där öster ifrån, där jag är ifrån, med mjölk och smör, och sålde till arbetarna var torsdag. Det fick ingen handlande rättigheter på mindre än tre mils avstånd ifrån köpingen."

"Julgran hade vi inte. Det var inte så vanligt. Men si julhalm, det skulle det vara på vart år det, på vardagsrumsgolvet."

Julhalmen lades in på julafton. Man bredde på så tjockt, "så vi unga, vi bäddade och låg på golvet." Sen i helgdafarna, då kom det fullt av ungdom i husen, och man nötte mest upp halmen, så den blev till slut som boss.

Man lekte i halmen. Man klänkte hare och drog kavel.

Juldagen skulle man inte mocka fähuset, utan då skulle man vara så fri som möjligt, och så skulle kräken mästan ha lite bättre.

"En grön jul, det hörde jag de talte om, det skulle bli en viter påsk."

köpingen, är
Mörbylånga.Georg Olsson
sid. 9
april 31 LNS

När vintern kom började man tröskningen. Man steg upp vid klockan 4 och fem och tröskade till kräkdags. Det var vid 6 - 7 tiden. Då jorde man rent i ladugården och fodrade. Sen var man på logen och tröskade dagen utefter emellan kräkdags. Vid middagen vattnade man nötkräken, och hästarna vattnade man två gånger om dagen. Mellanmål gav man på våtarna, men inte så länge som dagarna var korta, då fick kräken inte mer än tre mål om dagen. Hästarna brukade dock att få nattfoder, efter kvällmålet, innan folket lade sig.

Det hände sig också iblan att vid rågbärseln, så lassa- de man av nekerna, och gav den vid inkastningen i ladan ett slag, så att lite säd slogs ur. Den sopade man opp och mol sen, "men sen var det lite misslynt när de trös- kade."

Man sådde rågen tidigare förr än nu. Man sådde i slutet på augusti och i början på september, sade Georg Olsson i Årsvik.

Skriv endast på denna sida!

8

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3031

Georg Olsson
sid. 8
april. 31 LNF

Georg Olssons far var ifrån Össby i Gräsgård socken.
Hans mor var uppfödd i Kvinsgröta. ~~Sen~~ var han hemma
i Kvinsgröta i ungdommen, och hade sedan gård i Gam-
malsby. År 1881 brann det i Gammalsby.

*Olsson i Kvinsgröta och ällis år.
Gammalsby.*

Dessa uppteckningar efter Georg Olsson i Årsvik är inte
något vidare bra.

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3031

Georg Olsson
sid. 10
april 31 LNS